

Styrdokument

Diarienummer:
ON/2025:254

Riktlinjer för handläggning av taxor och avgifter inom omsorgen om äldre och personer med funktionsnedsättning 2026

Styrdokumentsuppgifter

Kategori av styrdokument	Normerande
Dokumenttyp	Riktlinjer
Gäller för	Nämndspecifikt styrdokument
Antaget	Kommunfullmäktige den 8 december 2025 § 178
Ikraftträdande	<i>Den 1 januari 2026</i>
Giltighetstid	Den 31 december 2026
Dokumentansvarig	Chef för avdelningen för äldre och personer med funktionsnedsättning, social- och omsorgskontoret

Innehåll

1	Allmänt om taxor och avgifter	4
1.1	Överklagande	4
1.2	Betalning	5
2	Beräkning av avgifter	5
2.1	Avgiftsunderlag	5
2.2	Avgiftsutrymme och maxtaxa	5
2.3	Inkomster	6
2.3.1	Inkomster som är avgiftsgrundande	6
2.3.2	Inkomster som inte är avgiftsgrundande	6
2.4	Utgifter	7
2.4.1	Utgifter som är avgiftsgrundande	7
2.4.2	Utgifter som inte är avgiftsgrundande	7
2.5	Avgiftsberäkning för personer med ekonomiskt bistånd	7
2.6	Avgiftsberäkning för makar, registrerade partners och sambos	7
3	Förbehållsbelopp	8
3.1	Minimibelopp	8
3.1.1	Minimibelopp för personer 65 år och äldre	8
3.1.2	Minimibelopp för personer som är 64 år och yngre	8
3.2	Höjning av förbehållsbeloppet	8
3.2.1	Dubbel boendekostnad	9
3.2.2	Personer med måltidsabonnemang i särskilt boende eller HVB	9
3.2.3	Personer med matlådor i ordinärt boende, måltid på dagverksamhet eller korttidsboende	9
3.2.4	Personer med hemmavarande barn eller ungdom	10
3.3	Sänkning av förbehållsbeloppet	10
3.3.1	Personer som bor på särskilt boende för äldre	10
3.3.2	Personer som betalar en boendekostnad	10
4	Avgifter	11
4.1	Hemtjänst	11
4.1.1	Matlådor	11
4.1.2	Trygg hemgång	12
4.1.3	Trygghetslarm	12
4.1.4	Digitalt lås	12
4.2	Korttidsboende	12
4.2.1	Korttidsboende och växelvård enligt SoL	12
4.2.2	Korttidsvistelse i kontaktfamilj enligt SoL (0–18 år) samt korttidsvistelse utanför det egna hemmet, LSS	13

4.2.3	Korttidstillsyn över 12 år, LSS	13
4.2.4	HVB, SoL	13
4.2.5	Stödboende	14
4.3	Permanent boende	14
4.3.1	Vård- och omsorgsboende för äldre	14
4.3.1.1	Uppsägning av hyreskontrakt	14
4.3.2	Parboende	15
4.3.3	Bostad med särskild service för vuxna enligt LSS	15
4.3.3.1	Uppsägning av hyreskontrakt	15
4.3.4	Bostad med särskild service för barn och ungdomar	16
4.3.5	Särskilt boende för personer med psykisk ohälsa	16
4.3.6	Boende hos extern vårdgivare	16
4.4	Övrigt	17
4.4.1	Dagverksamhet för äldre	17
4.4.2	Daglig verksamhet för personer med funktionsnedsättning	17
4.4.3	Turbundna resor	17
5	Sammanställning av avgifter inom omsorgen om äldre och personer med funktionsnedsättning från 1 januari 2026	18
5.1	Prisbasbelopp och maxtaxa	18
5.2	Service, vård och omsorg	18
5.3	Måltider	18
5.4	Trygghetslarm och digitalt lås	19
5.5	Övrigt	19
6	Förbehållsbelopp	20
6.1	Minimibelopp	20
6.1.1	Höjning av minimibelopp	20
6.1.2	Sänkning av minimibelopp	21
6.2	Tillägg för hemmavarande barn	21
6.2.1	Individuella matkostnader (all mat lagas hemma utom lunch på vardagar)	21
6.2.2	Övriga individuella kostnader	22
6.2.3	Hushållets gemensamma kostnader	22
7	Exempel på avgiftsberäkning	23

1 Allmänt om taxor och avgifter

De här riktlinjerna bestämmer vad som ska gälla vid handläggning av avgifter för biståndsbedömda insatser till äldre och personer med funktionsnedsättning.

Riksdagen beslutade den 20 maj 2025 om en ny socialtjänstlag (prop. 2024/25:89). Regler för avgifter som gäller inom äldre- och handikappomsorg framgår i 32 kapitlet socialtjänstlagen (SoL)

Av lagen framgår att:

- Avgifterna ska vara skäliga
- Avgifterna får inte vara högre än kommunens självkostnader
- Avgifterna får skilja sig åt mellan olika personer beroende på bland annat inkomst och boendekostnad
- Varje person ska ha kvar tillräckligt mycket pengar för att klara av normala levnadskostnader

Dessa tillämpningsföreskrifter gäller för handläggning av avgifter för biståndsbedömda insatser till äldre och personer med funktionsnedsättning enligt socialtjänstlagen.

Flera belopp för beräkning av avgifter inom äldre- och handikappomsorgen är knutna till prisbasbeloppet (pbb). Kommunfullmäktige har bestämt att de avgifter som beräknas utifrån prisbasbeloppet ska ändras varje år utifrån hur prisbasbeloppet ändras.

Avgiften för kost är 84,1 % av prisbasbeloppet¹. Kostnaden för måltider per dag beräknas därför $(0,841 * pbb) / 365$. Fördelningen av kostnaden är räknat utifrån de procentsatser av måltidsavgiften som anges i Socialstyrelsens meddelandeblad nr 9/02 (juli 2002); frukost 20 %, lunch 30 %, mellanmål 10 % samt middag 40 %.

Enligt socialtjänstlagen 32 kapitlet 6 § 1 punkten får avgiften för omsorg, larm och service som högst uppgå till en tolfedel av 53,92 % av prisbasbeloppet per månad. Detta kallas maxtaxa och den beräknas $(0,5392 * pbb) / 12$.

Kommunen får även ta ut en avgift för boende som inte omfattas av hyreslagen. Denna avgift får enligt 32 kapitlet 6 § 2 punkten socialtjänstlagen som mest uppgå till 55,39 % av prisbasbeloppet och beräknas således $(0,5539 * pbb) / 12$.

1.1 Överklagande

Beslut om taxesystem fattas av kommunfullmäktige. Generella beslut om taxor, det vill säga beslut som inte riktar sig till den enskilde, överklagas med laglighetsprövning enligt kapitel 13 i kommunallagen.

Beslut om avgifter som den enskilde ska betala är myndighetsutövning, regler om detta finns i 32 kapitlet 5–10 §§ i socialtjänstlagen. Den enskilde har rätt att överklaga beslutet enligt 35 kapitlet 1 § 9 punkten socialtjänstlagen. Beslutet kan endast överklagas av den som berörs av beslutet. Överklagan skickas till den handläggare som fattat beslut om avgiften (Avgiftshandläggare). Överklagan ska ha kommit in till kommunen inom tre veckor efter det

¹ Beslut i KF 2005-11-28 § 183

att den enskilde tagit del av beslutet. Har överklagandet kommit in i tid ska kommunen skicka ärendet vidare till Förvaltningsrätten i Uppsala.

1.2 Betalning

Senaste dag att betala räkningen är den sista vardagen i varje månad. Målet är att den enskilde ska få fakturan ca 10 dagar innan sista betalningsdag. Anstånd på faktura kan vid behov lämnas för högst 3 månader. Ingen avgift tas ut vid första betalningspåminnelsen. Om fakturan inte betalas efter första påminnelsen går den vidare till Inkasso.

Om det framkommer att den enskilde har blivit fakturerad för lite kan kommunen kräva pengar i efterhand. Krav kan göras som mest 3 månader bakåt i tiden. Det samma gäller om den enskilde har fått betala för mycket. Då kan kommunen betala tillbaka pengar för som mest tre månader bakåt i tiden.

Om en enskild avlidit och det saknas pengar i dödsboet kan fakturan makuleras. För att det ska göras krävs att underlag som styrker detta skickas in till avgiftshandläggaren.

2 Beräkning av avgifter

Senast två veckor efter beslut om beviljade insatser ska den enskilde skicka in uppgifter om inkomst och boendekostnad. När avgiften räknas ut hämtar kommunen in uppgifter om inkomst från Pensionsmyndigheten och Försäkringskassan automatiskt. Uppgifter om taxerad inkomst samt inkomst av kapital hämtas från Skatteverket.

Den enskilde kan via inkomstblanketten välja att inte godkänna att kommunen hämtar in uppgifter från Pensionsmyndigheten, Försäkringskassan och Skatteverket. Då görs ingen avgiftsberäkning utan avgiften blir enligt maxtaxa. Samma sak gäller om hen inte skickar in uppgifter om inkomst och boendekostnad.

Varje person har själv ansvar för att informera kommunen om inkomsten, boendekostnaden eller civilstånd förändras på ett sådant sätt att det kan påverka beräkningen av avgiften.

Den enskilde ska få ett skriftligt beslut där det framgår hur avgiften är uträknad. Det ska också framgå hur beslutet kan överklagas.

2.1 Avgiftsunderlag

Med avgiftsunderlag avses den inkomst som den enskilde kan antas komma att få under de närmaste tolv månaderna, fördelat med lika belopp per månad.

2.2 Avgiftsutrymme och maxtaxa

När avgiften beräknas läggs alla faktiska inkomster ihop. Skatt, boendekostnad och minimibelopp dras av. Det som återstår är det som kallas avgiftsutrymme. Det är avgiftsutrymmet som avgör hur mycket den enskilde ska betala för insatser som ingår i avgiftsutrymmet.

För att avgiften för omvårdnad, larm och service inte ska bli för hög finns det ett avgiftstak som kallas maxtaxa. I socialtjänstlagen 32 kap 6 § 1 punkten framgår det att denna avgift högst får vara 0,5329 prisbasbelopp (pbb). Detta är den högsta avgiften som den enskilde kan få betala, även om avgiftsutrymmet är högre. Maxtaxan per månad beräknas $(0,5329 \cdot pbb) / 12$.

I de fall avgiftsutrymmet är lägre än maxtaxan betalar den enskilde som mest den summan som finns i avgiftsutrymmet. Om det inte finns något avgiftsutrymme behöver den enskilde inte betala något för omsorg, service och trygghetslarm.

Beslut om avgiftsutrymme kan överklagas, se punkt 1.1.

2.3 Inkomster

När avgiften beräknas ska kommunen bara ta hänsyn till aktuella inkomster som finns vid beräkningstillfället. Det gäller inkomster av tjänst och näringsverksamhet som är skattepliktiga enligt inkomstskattelagen. Även utländsk pension eller motsvarande ska räknas med.

2.3.1 Inkomster som är avgiftsgrundande

Följande inkomster ska räknas med vid beräkning av avgiftsutrymme:

- pension
- beskattningsbar del av vårdbidrag
- sjukpenning, sjukersättning, sjukbidrag
- livränta
- arbetsinkomst
- arbetslöshetsersättning (A-kassa), aktivitetsersättning
- föräldrapenning, underhållsbidrag och bidragsförskott
- inkomst av egen rörelse
- bostadsbidrag och särskilt bostadstillägg för pensionärer
- inkomst för uthyrning av bostad
- överskott på kapital (bankränta, utdelning av aktier, privatobligationer mm enligt senaste taxerade inkomst)
- annan beskattningsbar inkomst

2.3.2 Inkomster som inte är avgiftsgrundande

Följande inkomster ska inte räknas med vid beräkning av avgiftsutrymme.

- handikappersättning
- assistansersättning
- habiliteringsersättning
- obeskattad del av vårdbidrag
- barnbidrag
- försörjningsstöd
- introduktionsersättning för flykting

- ersättning som betalas ut på grund av kapitalförsäkringar
- underhållsstöd
- Inkomstpensionstillägg

2.4 Utgifter

2.4.1 Utgifter som är avgiftsgrundande

När avgiften beräknas tar kommunen bara hänsyn till följande utgifter:

- skatt
- boendekostnad (även hos extern vårdgivare)
- underhållsbidrag
- barnomsorgsavgift

2.4.2 Utgifter som inte är avgiftsgrundande

Kommunen tar inte hänsyn till kostnader för privata lån som exempelvis lån på bil, kontokort, krav från kronofogden eller liknande.

2.5 Avgiftsberäkning för personer med ekonomiskt bistånd

De personer som får ekonomiskt bistånd ska inte betala för insatser vars avgift ingår i maxtaxan. Avgifter som inte ingår i maxtaxan ska den enskilde alltid betala. Den enskilde ska själv lämna in underlag som styrker att hen har ekonomiskt bistånd. Det går också bra att lämna ett skriftligt godkännande till att kontakt får tas med enheten för ekonomiskt bistånd för att få uppgifterna bekräftade.

Det är den enskildes ansvar att på en gång meddela kommunen om hen inte längre får ekonomiskt bistånd. Vid behov kan ersättning krävas i efterhand, som mest 3 månader bakåt i tiden.

2.6 Avgiftsberäkning för makar, registrerade partners och sambos

Vid avgiftsberäkningen för makar ska båda makarnas inkomster läggas ihop och sedan delas på hälften. Samma sak gäller för registrerade partners. Avgiften beräknas var för sig för makarna och räknas ut på samma sätt även om enbart en av makarna har en biståndsbedömd insats. Detta framgår i 32 kapitlet 5 § socialtjänstlagen.

När det gäller sambos finns det inte någon lagstadgad underhållsskyldighet mellan dem. Deras inkomster ska därför inte räknas ihop. Samma sak gäller även i andra fall då personer sammanbor med delad ekonomi.

Om barn under 18 år har inkomster och förmögenhet ska det inte påverka föräldrarnas avgifter.

I de fall ena maken/makan flyttar till särskilt boende ska avgiftsberäkningen göras på det sätt som är mest fördelaktigt för den enskilde.

3 Förbehållsbelopp

Förbehållsbeloppet är endast aktuellt att räkna fram om den enskilde har en avgift som omfattas av maxtaxan.

Enligt 32 kapitlet 8 § i socialtjänstlagen består förbehållsbeloppet av:

- minimibelopp
- faktisk boendekostnad

3.1 Minimibelopp

Minimibelopp är ett lagstadgat belopp som ska täcka normalkostnaderna för personliga behov. Bestämmelserna om detta finns i 32 kapitlet 8 § socialtjänstlagen.

Minimibeloppet ska täcka normala levnadskostnader² och inte den enskilde faktiska levnadskostnader. Kostnader som räknas in i minimibeloppet är livsmedel, hygien, kläder, skor, fritid, mobiltelefon, försäkringar, förbrukningsvaror, möbler, husgeråd, tv, dator, medier, öppen hälso- och sjukvård, tandvård, hushållsel, resor, och läkemedel.

3.1.1 Minimibelopp för personer 65 år och äldre

Minimibeloppet för personer som är 65 år eller äldre utgör per månad en tolftedel av 1,4789 gånger prisbasbeloppet för ensamstående $((1,4789 * pbb) / 12)$, eller 1,2066 gånger prisbasbeloppet för var och en av sammanlevande makar och sammanboende $((1,2066 * pbb) / 12)$.

3.1.2 Minimibelopp för personer som är 64 år och yngre

Personer som är 19–64 år bedöms ha behov av ett högre minimibelopp än personer som är 65 år och äldre³. Kommunen höjer därför minimibeloppet för dessa med 10 % av minimibeloppet för personer som är 65 år och äldre.

Minimibeloppet för ensamstående personer som är 19–64 år blir därför en tolftedel av 1,4789 prisbasbelopp + 10 % av det framräknade beloppet för personer som är 65 år och äldre. $((1,4789 * pbb) / 12) * 0,10$.

För sammanboende personer som är 64 år och yngre blir minimibeloppet en tolftedel av 1,2066 prisbasbelopp + 10 % av det framräknade beloppet för sammanboende personer som är 65 år och äldre. $((1,2066 * pbb) / 12) * 0,10$.

3.2 Höjning av förbehållsbeloppet

Om den enskilde på grund av särskilda omständigheter har merkostnader som inte ryms inom minimibeloppet kan hen ansöka om höjt minimibelopp. För att höjt förbehållsbelopp ska beviljas ska behovet vara varaktigt och avse ett *inte oväsentligt högre belopp*. Enligt propositionen 2000/01:149 bör utgångspunkten vara att kostnaden i vart fall uppgår till 200

² Följer de belopp som årligen redovisas i Konsumentverkets hushållsbudget

³ Prop. 2000/01:149

kronor per månad. Med varaktig karaktär menas att kostnaden är *regelbundet återkommande* under i vart fall större delen av ett år, dock minst åtta månader.

Den enskilde ska då ansöka om ett höjt förbehållsbelopp och det är kommunens ansvar att utreda om den enskilde har behov av det.

Exempel på särskilda omständigheter som kan ge rätt till ett högre förbehållsbelopp är underhållskostnad för barn, fördyrade kostnader för kost, samt arvode till god man.

Om den enskilde har en kostnad för god man behöver ingen ansökan göras. Kostnadsuppgift om detta lämnas in i samband med inkomstuppgift vid uträkning av avgiftsutrymmet.

Om den enskilde har underhållskostnad för barn så uppges detta på inkomstförfrågan. Då behöver ingen ansökan om höjt förbehållsbelopp göras.

Kostnader som täcks av annat bidrag eller ersättning till exempel merkostnadsersättning kan inte föranleda tillägg till förbehållsbeloppet.

3.2.1 Dubbel boendekostnad

Flytt till särskilt boende sker ofta med kort varsel. Detta kan innebära dubbel boendekostnad för den enskilde. I dessa fall kan den enskildes båda boendekostnader räknas in under posten faktisk boendekostnad. Ansökan om detta ska ha kommit in senast en månad efter att den enskilde har flyttat in på särskilt boende.

För att dubbla boendekostnader ska kunna räknas in måste försäljning av bostadsrätt eller fastighet ha påbörjats inom en månad efter flytt till särskilt boende. Detta ska styrkas genom exempelvis försäljningsavtal med mäklare. Vid flytt från hyresrätt ska uppsägning styrkas genom bekräftelse på uppsägning från hyresvärden.

Vid överlåtelse eller uthyrning av bostaden får man inte räkna med dubbla boendekostnader.

Dubbla boendekostnader kan räknas i som mest tre månader från den enskilde flyttat in på boendet. Dubbla boendekostnader räknas enbart de månader som den enskilde faktiskt har dubbla boendekostnader. Man ska alltså betala för båda boendena innevarande månad.

3.2.2 Personer med måltidsabonnemang i särskilt boende eller HVB

Konsumentverkets beräkning för livsmedelskostnader är lägre än kommunens avgift för måltidsabonnemang. Därför höjer kommunen minimibeloppet med mellanskillnaden mellan kommunens avgift för måltidsabonnemang och en snittkostnad av Konsumentverkets uträkning av livsmedelskostnader i respektive åldersspann.

3.2.3 Personer med matlådor i ordinärt boende, måltid på dagverksamhet eller korttidsboende

Enligt proposition 2000/01:149 s. 59 kan minimibeloppet behöva höjas när den enskilde har merkostnader för färdiglagad mat, i samband med hemtjänst eller dagverksamhet. Detta gäller i de fall som kommunen ansvarar för att den enskilde får den mat som hen behöver i form av matlådor eller lunch på dagverksamhet.

I de fall den enskilde har matlådor och/eller äter lunch på dagverksamhet höjer kommunen minimibeloppet automatiskt. Höjningen motsvarande mellanskillnaden mellan en snittkostnad av Konsumentverkets beräkning av kostnaden för dagens huvudmål i respektive åldersspann och kommunens avgift för matlåda respektive lunch på dagverksamhet. (Kostnaden för huvudmålet är 40 % av den totala dagskostnaden för livsmedel⁴.)

3.2.4 Personer med hemmavarande barn eller ungdom

För hushåll där det finns barn som är 0–17 år höjs förbehållsbeloppet baserat på Konsumentverkets beräkning av barnets/ungdomens personliga kostnader och de gemensamma hushållskostnaderna⁵. I personliga kostnader ingår matkostnad baserad på ålder (mat exklusive lunch på vardagar) samt individuella kostnader, så som kläder och skor, fritid och lek, personlig hygien och barn/ungdomsförsäkring. För barn över 7 år ingår även kostnad för mobiltelefon. I gemensamma hushållskostnader ingår förbrukningsvaror, hemutrustning, medier samt hemförsäkring.

Kommunen höjer förbehållsbeloppet enligt samma förutsättningar i de fall den enskilde är underhållsskyldig för ungdom över 18 år som studerar. Tillägget ges till och med den månad som studierna avslutas.

3.3 Sänkning av förbehållsbeloppet

Kommunen kan också i vissa fall minska förbehållsbeloppet enligt 32 kapitlet 9 § 2 stycket socialtjänstlagen. Det gäller om den enskilde inte har en utgift som ska ingå i minimibeloppet.

Det kan vara för att kostnaden ingår i avgiften för vård och omsorg och socialt stöd enligt socialtjänstlagen och hälso- och sjukvårdslagen. Exempel på detta kan vara hushållsel och vissa förbrukningsartiklar för den som bor på särskilt boende.

Nedsättning kan också göras i de fall insatsen ges kostnadsfritt av kommunen.

3.3.1 Personer som bor på särskilt boende för äldre

När man bor på särskilt boende för äldre så ingår el i hyran. Kostnaden för el ska täckas av minimibeloppet. Eftersom den enskilde inte har denna kostnad så sänker kommunen förbehållsbeloppet automatiskt motsvarande det belopp som ska täcka elkostnader enligt Konsumentverkets hushållsbudget.

3.3.2 Personer som betalar en boendekostnad

För personer som bor på HVB eller stödboende och betalar en boendekostnad så ingår el i den kostnaden. Kostnaden för el ska täckas av minimibeloppet. Eftersom den enskilde inte har denna kostnad så sänker kommunen förbehållsbeloppet automatiskt motsvarande det belopp som ska täcka elkostnader enligt Konsumentverkets hushållsbudget.

⁴ Socialstyrelsens meddelandeblad nr 9/02 (juli 2002)

⁵ Konsumentverkets hushållsbudget

4 Avgifter

Samtliga avgifter förutom hyran betalas i efterskott.

4.1 Hemtjänst

Hemtjänsten delas upp i två kategorier. Den ena är service som avser exempelvis städning, tvätt, inköp och apoteksärenden. Hemtjänst service kostar 0,492 % av prisbasbeloppet (pbb) per timme. $(0,00492 * pbb)$.

Den andra kategorin är omvårdnad som avser omsorgsinsatser, ledsagning och avlösning. Hemtjänst omvårdnad kostar 0,136 % av prisbasbeloppet (pbb) per månad. $(0,00136 * pbb)$.

Avlösning i samband med att den anhörige ska delta i någon av kommunens anhörigcirklar är kostnadsfri.

Hemtjänstutföraren registrerar all tid digitalt och detta går direkt över till kommunen. Den enskilde betalar bara för utförd tid och behöver inte betala extra om det krävs att två personer utför hjälpen, så kallad dubbelbemanning.

Hemtjänstavgiften omfattas av maxtaxan och kan komma att reduceras efter beräkning av avgiftsutrymme.

Hemtjänstbesök ska avbokas i god tid, minst tre dagar, innan planerat besök. Om avbokning inte sker kan debitering komma att ske för den tid som hemtjänsten är hos den enskilde. Detta gäller inte vid:

- oplanerad sjukhusvistelse
- korttidsvistelse
- dödsfall

4.1.1 Matlådor

Det finns inget i lagen som bestämmer hur mycket kommunen får ta ut i avgift för mat. Däremot får avgiften inte vara högre än kommunens självkostnadspris, alltså vad kommunen själv betalar för maten. Avgiften ändras varje år av social- och omsorgskontoret och följer de prisförändringar som sker enligt avtal med leverantören⁶.

Den enskilde betalar för de matlådor som har beställts och levererats om de inte har avbeställts senast två dagar före leverans. Om den enskilde blir inlagd på sjukhus behöver hen inte betala för matlådor som inte har levererats under sjukhusvistelsen.

Den som får matlådor levererade till sig betalar även en leveranskostnad. Den motsvarar 0,196 % av prisbasbeloppet (pbb) per månad $(0,00196 * pbb)$. Leveranskostnaden ingår i maxtaxan.

⁶ Beslut i KF 2019-12-16 § 165

4.1.2 Trygg hemgång

Avgiften för trygg hemgång motsvarar kostnaden för hemtjänst omvårdnad respektive hemtjänst service. Denna avgift ingår i maxtaxan och kan komma att reduceras utifrån den enskildes betalningsförmåga.

I de fall den enskilde blir beviljad trygg hemgång via socialpsykiatri är insatsen kostnadsfri.

4.1.3 Trygghetslarm

Avgiften för trygghetslarm betalas per månad och hushåll och omfattas av maxtaxan. Den enskilde betalar inte extra för uttryckning. Om båda makar/sambos har larm delar de på kostnaden och betalar hälften var.

Hel månadsavgift tas ut från och med den månad trygghetslarmet installeras till och med den månad larmet sägs upp. Avgiften reduceras inte om den enskilde är bortrest eller inlagd på sjukhus.

Om den enskilde tappar bort eller inte lämnar tillbaka larmklocka/knapp eller larmdosa får hen betala den faktiska kostnaden för larmet. Avgiften för larmdosa och larmklocka/knapp motsvarar kommunens självkostnadspris.

4.1.4 Digitalt lås

De personer som har hemtjänst eller trygghetslarm får ett digitalt lås installerat. Installation av låset är kostnadsfritt. Om låset inte lämnas tillbaka efter att beviljade insatser har avslutats så får den enskilde betala den faktiska kostnaden för låset. Avgiften för lås som inte lämnas tillbaka motsvarar kommunens självkostnadspris.

4.2 Korttidsboende

4.2.1 Korttidsboende och växelvård enligt SoL

Personer på korttidsboende och växelvård betalar en omsorgsavgift samt en måltidsavgift. Kostnaden för omsorgsavgiften per dygn räknas ut genom att man tar maxtaxan för ett helt år och delar den på antalet dagar per år ($(\text{maxtaxa} \times 12) / 365$). Denna avgift omfattas av maxtaxan och kan komma att reduceras utifrån betalningsförmåga.

Måltidsavgiften per dygn på korttidsboende motsvarar 84,1 % av prisbasbeloppet⁷ delat på antalet dagar per år ($(0.841 \times \text{pbb}) / 365$). Denna avgift omfattas inte av maxtaxan.

Om en person har sondmat görs avdrag för måltider vid växelvård då den enskilde själv tar med sig sin egen mat. Vid korttidsboende står boendet för sondmaten och då får den enskilde betala måltidsavgiften.

Om en person har näringsdropp ingår detta i läkemedelsförsäkringen och personen betalar själv för detta, avdrag för måltider görs därför.

Avdrag för måltider i livets slutskede görs från och med dagen efter den enskilde slutat äta.

⁷ Beslut i KF 2005-11-28 § 183

Alla avdrag för måltider görs för hela dagar, inget avdrag görs för enskilda måltider.

Om den enskilde blir inlagd på sjukhus, men har kvar sin plats på korttidsboendet får hen betala omsorgsavgiften. Avdrag görs för måltider från och med dagen efter att personen blivit inlagd.

4.2.2 Korttidsvistelse i kontaktfamilj enligt SoL (0–18 år) samt korttidsvistelse utanför det egna hemmet, LSS

Måltidsavgiften vid all form av korttidsvistelse är 84,1 % av prisbasbeloppet (pbb) per dag $((0,841 \cdot \text{pbb})/365)$. Kostnaderna fördelas enligt följande⁸:

Frukost – 20 % av dagskostnaden

Lunch – 30 % av dagskostnaden

Mellanmål – 10 % av dagskostnaden

Middag – 40 % av dagskostnaden

Avgiften tas endast ut för de måltider som den enskilde faktiskt har ätit.

4.2.3 Korttidstillsyn över 12 år, LSS

Under lov debiteras en avgift för lunch på korttidstillsyn. Kostanden för lunch motsvarar 30 % av dagskostnaden för måltider⁹. Avgiften är därför 30 % av 84,1 % av prisbasbeloppet delat på antalet dagar per år. $((0,841 \cdot \text{pbb})/365) \cdot 0,30$.

4.2.4 HVB, SoL

Personer som bor på HVB betalar en omsorgsavgift samt en måltidsavgift. Kostnaden för omsorgsavgiften per månad motsvarar maxtaxan $((0,5329 \cdot \text{pbb})/12)$. Denna avgift omfattas av maxtaxan och kan komma att reduceras utifrån betalningsförmåga.

Måltidsavgiften på HVB motsvarar 84,1 % av prisbasbeloppet delat på antalet månader per år $((0,841 \cdot \text{pbb})/12)$. Denna avgift omfattas inte av maxtaxan.

Den enskilde ska även betala en boendeavgift som är 55,39 % av prisbasbeloppet $((0,5539 \cdot \text{pbb})/12)$. Detta gäller inte om hen har ett eget hyreskontrakt med boendet. Avgiftshandläggaren ska på begäran skriva ett intyg på boendekostnaden som den enskilde kan skicka till Försäkringskassan för att ansöka om bostadsbidrag/bostadstillägg.

Om den boende är bortrest och har meddelat personalen i god tid, minst en vecka i förväg, görs avdrag per hel dags frånvaro för måltider $((0,841 \cdot \text{pbb})/12)$. Det samma gäller om den enskilde blir inlagd på sjukhus, dock inte inskrivningsdagen. Boendekostnad och omsorgsavgift reduceras inte.

⁸ Socialstyrelsens meddelandeblad nr 9/02 (juli 2002)

⁹ Socialstyrelsens meddelandeblad nr 9/02 (juli 2002)

4.2.5 Stödboende

Personer som bor på stödboende ska betala en boendeavgift som är 55,39 % av prisbasbeloppet per månad $((0,5539 * pbb) / 12)$. Detta gäller inte om den enskilde har ett eget hyreskontrakt med boendet. Avgiftshandläggaren ska på begäran skriva ett intyg på boendekostnaden som den enskilde kan skicka till Försäkringskassan för att ansöka om bostadstillägg.

I de fall som det ingår måltider på boendet så ska den enskilde även betala en kostnad för måltidsabonnemang som motsvarar 84,1 % av prisbasbeloppet delat på antalet månader per år $((0,841 * pbb) / 12)$.

4.3 Permanent boende

4.3.1 Vård- och omsorgsboende för äldre

Personer som bor i vård- och omsorgsboende betalar en omsorgsavgift. Kostnaden för omsorgsavgiften per månad motsvarar maxtaxan $((0,5329 * pbb) / 12)$. Den omfattas av maxtaxan och kan komma att reduceras utifrån betalningsförmåga. Dessutom tillkommer kostnad för mat och hyra.

Måltidsabonnemanget i särskilda boendeformer motsvarar 84,1 % av prisbasbeloppet delat på antalet månader per år $((0,841 * pbb) / 12)$. Denna avgift omfattas inte av maxtaxan. Avgiften för måltidsabonnemang gäller även personer som enbart har sondmat. Om den boende blir inlagd på sjukhus reduceras matavgiften för varje hel dags frånvaro $((0,841 * pbb) / 365)$ från och med dagen efter inskrivningsdagen. Är den boende bortrest och har meddelat personalen i god tid, minst en vecka i förväg görs samma reduktion.

Om en person har näringsdropp ingår detta i läkemedelsförsäkringen och personen betalar själv för detta, avdrag för måltider görs därför.

Avdrag för måltider i livets slutskede görs från och med dagen efter den enskilde slutat äta.

Kostnad för omvårdnad och hyra reduceras inte.

4.3.1.1 Uppsägning av hyreskontrakt

Uppsägningstiden är en månad från och med det datum som den enskilde avlidit eller sagt upp hyreskontraktet för flytt.

Undantag från detta är om lägenheten är tömd och flyttstädad under perioden den 1-15:e dagen i månaden. Då upphör hyresförhållandet och skyldigheten att betala hyra från och med den 15:e dagen i månaden.

Samma sak gäller om lägenheten är tömd och flyttstädad under perioden den 15-31:a dagen i månaden. Då upphör hyresförhållandet och skyldigheten att betala hyra från och med den sista dagen i månaden.

Om lägenheten inte är tömd och flyttstädad inom någon av de nämnda perioderna gäller en månads uppsägningstid, dock längst till någon ny person flyttar in. Kommunen får inte ta ut dubbla hyror, det vill säga från personen som flyttat ut och den som flyttar in samtidigt.

Om den enskilde bor på kommunalt boende betalar hen hyran i förskott. De som bor på privat boende betalar hyran efter respektive boendes regler.

4.3.2 Parboende

När någon flyttar till särskilt boende har hens make/maka/partner möjlighet att ansöka om parboende och flytta med. Den som flyttar med äter då alla måltider på boendet och får därför betala för måltidsabonnemang, dvs. 84,1 % av prisbasbeloppet per månad. $((0,841 * pbb)/12)$.

Om personen har behov av hemtjänst är det personalen på boendet som sköter om den. De har inte möjlighet att registrera tid på samma sätt som vid hemtjänst i ordinärt boendet. Därför betalar den enskilde för den tid som hen är beviljad. Om makarna/paret bor i samma lägenhet betalar de en hyra för lägenheten. Har de varsin lägenhet får de betala varsin hyra för respektive lägenhet.

Den som har beslut om parboende har inte rätt att bo kvar på boendet om hens partner avlider. Det är samma villkor för uppsägning som vid särskilt boende.

4.3.3 Bostad med särskild service för vuxna enligt LSS

Personer i bostad med särskild service betalar kostnaden för hyra samt i vissa fall en hushållskassa, vilken avser kostnader för måltider.

Avgiften för hushållskassan räknas om årligen och baseras på ett snitt av Konsumentverkets beräkningar för matkostnader för personer 18 år och äldre¹⁰. Det finns två nivåer på hushållskassan beroende på hur många måltider som lagas hemma. För att få den lägre avgiften ska den enskilde äta minst två luncher i veckan på daglig verksamhet.

Avdrag på avgiften för hushållskassan kan göras vid långvarig frånvaro (minst en vecka) som har meddelats i god tid, minst en vecka i förväg. Avdragen görs då baserade på fördelningen av kostnaden räknat utifrån de procentsatser av måltidsavgiften som anges i Socialstyrelsens meddelandeblad nr 9/02 (juli 2002). Eventuella tillägg kan göras enligt samma beräkning om en person som i vanliga fall äter lunch på daglig verksamhet i stället äter sin lunch hemma på boendet.

Vissa boenden som inte har hushållskassa har ändå vissa gemensamma middagar. Då betalar den enskilde en avgift för detta. Avgiften motsvarar 40 % av dagskostnaden för hushållskassan¹¹ $((hushållskassan/30)*0,40)$.

4.3.3.1 Uppsägning av hyreskontrakt

Uppsägningstiden är en månad från och med det datum som den enskilde avlidit eller sagt upp hyreskontraktet för flytt.

Undantag från de 30 dagarna är om lägenheten är tömd och flyttstädad under perioden den 1-15:e dagen i månaden. Då upphör hyresförhållandet och skyldigheten att betala hyra från och med den 15:e dagen i månaden. Detsamma gäller om lägenheten är tömd och flyttstädad under perioden den 15-31:a dagen i månaden. Då upphör hyresförhållandet och skyldigheten att betala hyra från och med den sista dagen i månaden.

¹⁰ Konsumentverkets hushållsbudget

¹¹ Socialstyrelsens meddelandeblad nr 9/02 (juli 2002)

I annat fall upphör hyresförhållandet från och med den dag som nästa person flyttar in, dock inte längre än 30 dagar efter att den enskilde avlidit eller sagt upp hyreskontraktet för flytt.

Kommunen har inte rätt att ta ut dubbla hyror, det vill säga från den person som avlidit och den person som flyttar in efter.

4.3.4 Bostad med särskild service för barn och ungdomar

När ett barn under 18 år bor på särskilt boende är föräldrarna skyldiga att bidra till kommunens kostnader. Det framgår av socialtjänstlagen 32 kapitlet 1 § och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) 20 §. Det belopp som var och en av föräldrarna ska bidra med får dock inte överstiga vad som för varje tid motsvarar högsta underhållsstödsbeloppet.

Framräkningen av hur mycket föräldrarna ska betala ska utgå från SKL:s rekommendationer, cirkulär 2006:54 (antaget i KF 2011-09-12 § 62). Det innebär att beloppet som var och en av föräldrarna ska bidra med inte får överstiga vad som motsvarar underhållsstödsbeloppet. Inkomstberäkningen ska baseras på den senaste taxerade inkomsten.

4.3.5 Särskilt boende för personer med psykisk ohälsa

Personer med psykisk ohälsa som bor i särskilt boende betalar en omsorgsavgift. Kostnaden för omsorgsavgiften per månad motsvarar maxtaxan $((0,5329 * pbb) / 12)$. Den omfattas av maxtaxan och kan komma att reduceras utifrån betalningsförmåga.

Måltidsabonnemanget i särskilda boendeformer motsvarar 84,1 % av prisbasbeloppet delat på antalet månader per år $((0,841 * pbb) / 12)$. Denna avgift omfattas inte av maxtaxan. Är den boende bortrest och har meddelat personalen i god tid, minst en vecka i förväg reduceras måltidskostnaden för varje hel dags frånvaro $((0,841 * pbb) / 365)$. Blir den boende inlagd på sjukhus görs samma reduktion från och med dagen efter inläggning.

Om den enskilde köper och lagar sin egen mat tar kommunen inte ut någon kostnad för måltidsabonnemang.

Utöver omvårdnadsavgift och måltidsabonnemang tillkommer kostnaden för hyra. I de fall den enskilde inte betalar en hyra enligt hyreslagen får hen i stället betala en boendeavgift till kommunen. Boendeavgiften är en tolfedel av 55,39 % av prisbasbeloppet per månad $((0,5539 * pbb) / 12)$.

4.3.6 Boende hos extern vårdgivare

En person som bor på ett boende som inte är kommunalt betalar lika mycket för mat och omsorg som de som bor på kommunala boenden. I första hand ska den enskilde ha ett eget hyresavtal med vårdgivaren. I de fall den externa vårdgivaren inte tar ut någon hyra från den enskilde tar kommunen ut en så kallad boendeavgift. Denna avgift uppgår till en tolfedel av 55,39 % av prisbasbeloppet per månad $((0,5539 * pbb) / 12)$.

4.4 Övrigt

4.4.1 Dagverksamhet för äldre

Omsorgsavgiften för äldre i dagverksamhet är 0,5392 av prisbasbeloppet (pbb) delat på antal dagar per år $((0,5392 * pbb) / 365)$. Den omfattas av maxtaxan och kan komma att reduceras utifrån betalningsförmåga.

Utöver omsorgsavgiften betalar den enskilde för lunch, frukost och eftermiddagsfika. Kostnaden för detta motsvarar kommunens självkostnadspris.

Om personen inte kan ta sig till och från dagverksamheten på egen hand tillkommer en avgift för turbundna resor.

4.4.2 Daglig verksamhet för personer med funktionsnedsättning

Personer i daglig verksamhet (LSS) betalar ingen omsorgsavgift, däremot tar kommunen ut en avgift för lunch. Kostnaden för detta motsvarar kommunens självkostnadspris.

4.4.3 Turbundna resor

Personer som har turbundna resor till och från en dagverksamhet eller daglig sysselsättning betalar en avgift för detta. Avgiften är lika mycket som ett månadskort med SL till reducerat pris.

Kommunen tar även ut en avgift för turbunden resa till och från korttidsvistelse/växelvård samt i samband med flytt till särskilt boende.

Avbokning ska göras senast två timmar innan planerad resa, annars debiteras den enskilde.

5 Sammanställning av avgifter inom omsorgen om äldre och personer med funktionsnedsättning från 1 januari 2026

5.1 Prisbasbelopp och maxtaxa

Prisbasbelopp (pbb)	59 200 kronor
Maxtaxa $((0,5392 * \text{pbb}) / 12)$	2 660 kronor/månad

5.2 Service, vård och omsorg

Avgift	Kostnad
Omsorgsavgift särskilt boende $((0,5392 * \text{pbb}) / 12)$	2 660 kronor/månad
Vårdavgift HVB $((0,5392 * \text{pbb}) / 12)$	2 660 kronor/månad
Omsorgsavgift korttidsboende $((\text{maxtaxa} * 12) / 365)$	87 kronor/dygn
Omsorgsavgift dagverksamhet $((\text{maxtaxa} * 12) / 365)$	87 kronor/dag
Hemtjänst omvårdnad $(0,00136 * \text{pbb})$	81 kronor/timme
Hemtjänst service $(0,00492 * \text{pbb})$	291 kronor/timme
Leverans av matlåda $(0,00196 * \text{pbb})$	116 kronor/månad

5.3 Måltider

Avgift	Kostnad
Måltidsabonnemang särskilt boende $((0,841 * \text{pbb}) / 12)$	4 149 kronor/månad
Måltidsavgift HVB och stödboende $((0,841 * \text{pbb}) / 12)$	4 149 kronor/månad
Måltidsavgift vid korttidsboende enligt SoL eller LSS	136 kronor/dag Frukost: 27 kr (20 % av 136 kr) Lunch: 41 kr (30 % av 136 kr)

korttidsvistelse i kontaktfamilj enligt SoL (0-18 år) $((0,841 * pbb) / 365)$	Mellanmål/fika: 14 kr (10 % av 136 kr) Middag: 54 kr (40 % av 136 kr)
Måltidsavgift vid korttidstillsyn $((0,841 * pbb) / 365) * 0,30$	Lunch: 41 kronor/dag ¹²
Hushållskassa, särskilt boende LSS - All mat lagas hemma utom lunch på vardagar¹³ - All mat lagas hemma¹⁴	2 823 kronor/månad 3 680 kronor/månad
Måltider dagverksamhet	70 kronor/dag
Måltider daglig verksamhet	60 kronor/dag
Matlåda	49 kronor/låda
Dessert	18 kronor/dessert

5.4 Trygghetslarm och digitalt lås

Avgift	Kostnad
Trygghetslarm	300 kronor/månad och hushåll
Borttappad/ej återlämnad larmdosa	2 500 kronor
Borttappad/ej återlämnad larmklocka/knapp	950 kronor
Digitalt lås	Kostnadsfritt
Ej återlämnat digitalt lås	1 500 kronor

5.5 Övrigt

Avgifter	Kostnad
Turbunden resa - Enkel resa - Maximal avgift	65 kronor/resa

¹² 30 % av dagskostnaden för måltider. Gäller endast vid lov.

¹³ Kostnaden räknas ut som en snittkostnad för personer 18 år och uppåt enligt vad som anges i Konsumentverkets hushållsbudget

¹⁴ Kostnaden räknas ut som en snittkostnad för personer 18 år och uppåt enligt vad som anges i Konsumentverkets hushållsbudget

Avgifter	Kostnad
	650 kronor/månad
Boendekostnad ((0,5539*pbb)/12)	2 733 kronor/månad
Underhållsbidrag för barn under 18 år (maxgräns per förälder) ¹⁵	2 223 kronor/månad

6 Förbehållsbelopp

6.1 Minimibelopp

Ålder	Summa
65 år och äldre – ensamstående ((1,4789*pbb)/12)	7 296 kr/månad
65 år och äldre – sammanboende ((1,2066*pbb)/12)	5 953 kr/månad
64 år och yngre – ensamstående ((1,4789*pbb)/12)+10% av framräknat belopp	8 026 kr/månad (7296+(7296*0,1))
64 år och yngre – sammanboende ((1,2066*pbb)/12)+10% av framräknat belopp	6 548 kr/månad (5953+(5953*0,1))

6.1.1 Höjning av minimibelopp

Avgift	65 år och äldre	64 år och yngre
Måltidsabonnemang ¹⁶	771 kr/mån (4121-3350=771)	276 kr/mån (4121-3845=276)
Måltider på korttidsboende ¹⁷	23 kr/dygn (135-(3350/30)=23)	7 kr/dygn (135-(3845/30)=7)

¹⁵ SKL cirkulär 2006:54

¹⁶ Kostnad för måltidsabonnemang minus en snittkostnad av Konsumentverkets uträkning av livsmedelskostnader i respektive åldersspann.

¹⁷ Dygnskostnad för måltider minus en snittkostnad av Konsumentverkets uträkning av livsmedelskostnader i respektive åldersspann delat med 30 (dagar per månad)

Avgift	65 år och äldre	64 år och yngre
Måltider på dagverksamhet ¹⁸	20 kr/dag $(65 - ((3350/30) * 0,4) = 20$	14 kr/dag $(65 - ((3845/30) * 0,4) = 14$
Matlådor ¹⁹	4 kr/st $(49 - ((3350/30) * 0,4) = 4$	0 kr/st $(49 - ((3845/30) * 0,4) = 0$

6.1.2 Sänkning av minimibelopp

Avgift	Belopp
Omvårdnad särskilt boende för äldre ²⁰	-380 kronor/månad
Boendekostnad ²¹	-380 kronor/månad

6.2 Tillägg för hemmavarande barn

6.2.1 Individuella matkostnader (all mat lagas hemma utom lunch på vardagar)

Ålder	Belopp
6–11 mån	710 kronor/månad
1 år	910 kronor/månad
2–5 år	1 240 kronor/månad
6–9 år	1 830 kronor/månad
10–13 år	2 300 kronor/månad
14–17 år	2 770 kronor/månad
18–30 år	3 040 kronor/månad

¹⁸ Kostnaden för en lunch på dagverksamhet minus Konsumentverkets uträkning av livsmedelskostnaden för dagens huvudmål i respektive åldersspann (Månadskostnaden delat på 30 (dagar per månad), kostnad för dagenshuvudmål beräknas vara 40 % av dagskostnaden.)

¹⁹ Kostnaden för en matlåda minus Konsumentverkets uträkning av livsmedelskostnaden för dagens huvudmål i respektive åldersspann. (Månadskostnaden delat på 30 (dagar per månad), kostnaden för dagens huvudmål beräknas vara 40 % av dagskostnaden.)

²⁰ Summan av Konsumentverkets beräkning av normala elkostnader.

²¹ Summan av Konsumentverkets beräkning av normala elkostnader.

6.2.2 Övriga individuella kostnader

Ålder	Belopp
0 år	2 870 kronor/månad
1–3 år	2 670 kronor/månad
4–6 år	1 960 kronor/månad
7–10 år	2 020 kronor/månad
11–14 år	2 030 kronor/månad
15–17 år	2 330 kronor/månad
18–25 år	2 140 kronor/månad ²²

Tillägg för hemmaboende barn och ungdom avseende personliga kostnader räknas ut genom att lägga ihop Konsumentverkets framräknade kostnader för mat, exklusive lunch på vardagar, samt individuella kostnader utifrån barnets ålder. Förbehållsbeloppet höjs därefter med detta tillägg per månad.

6.2.3 Hushållets gemensamma kostnader

Antal barn	Belopp
1 barn	770 kronor/månad
2 barn	1 790 kronor/månad
3 barn	2 730 kronor/månad
4 barn	3 610 kronor/månad
5 barn	4 420 kronor/månad
6 barn	5 270 kronor/månad

Tillägg för gemensamma hushållskostnader till barn/ungdom beräknas genom att räkna ut skillnaden från Konsumentverkets framräknade kostnader för hushållsgemensamma kostnader för en person jämfört med en person plus antal barn. Beräkningen görs utifrån summorna som gäller för mindre tätort (under 50 000 invånare). Gäller det ett barn räknas alltså skillnaden mellan en person och två personer. Gäller det två barn räknas skillnaden mellan en person och tre personer osv.

²² För 18–23-åringar ska kostnaden minskas med 35 kr/månad på grund av fri tandvård enligt Konsumentverkets hushållsbudget.

7 Exempel på avgiftsberäkning

Stig 73 år, ensamstående

Beviljade insatser	Antal	Å-pris	Summa
Hemtjänst omvårdnad	15 tim	81 kr	1 215 kr
Hemtjänst service	2 tim	289 kr	582 kr
Trygghetslarm	1 st	300 kr	300 kr
Totalt			2 097 kr

Nettoinkomst	12 000
Boendekostnad	-4 000
Minimibelopp	-7 296
Avgiftsutrymme	704

Total kostnad 2 078 kr
Stig betalar 704 kr

Anna 35 år, ensamstående

Beviljade insatser	Antal	Å-pris	Summa
Omvårdnad HVB	1 st	2 660 kr	2 660 kr
Måltidsabonnemang	1 st	4 150 kr	4 150 kr
Boendekostnad HVB	1 st	2 733 kr	2 733 kr
Totalt			9 543 kr

Nettoinkomst	12 000
Boendekostnad	- 2 733
Minimibelopp	- 8 026
Sänkt minimibelopp	+380
Höjt minimibelopp	-276
Avgiftsutrymme	1 345

Total kostnad 9 543 kr
Inom maxtaxa 1 345 kr
Utöver maxtaxa 6 883 kr
Anna betalar 8 254 kr

Eftersom Anna bor på HVB och har en boendekostnad där el ingår sänks minimibeloppet motsvarande Konsumentverkets beräkning av normalkostnad för el. Måltidsabonnemanget är dyrare än Konsumentverkets beräkning av livsmedelskostnader därför höjs minimibeloppet motsvarande mellanskillnaden mellan Konsumentverkets beräkningar för matkostnader och avgiften för måltidsabonnemang. Annas omvårdnadsavgift reduceras till avgiftsutrymmet. Måltidsabonnemang och boendekostnad reduceras inte.

Rune 82 år gift med Gun 80 år

Beviljade insatser	Antal	Å-pris	Summa
Hemtjänst omvårdnad	35 tim	81 kr	2 835 kr
Trygghetslarm	1 st	300 kr	300 kr
Dagverksamhet omvårdnad	4 dagar	87 kr	348 kr
Dagverksamhet måltider	4 st	70 kr	280 kr
Turbunden resa	8 st	65 kr	520 kr
Totalt			4 283 kr

Makars inkomster och utgifter läggs ihop

Runes nettoinkomst	17 500	
Guns nettoinkomst	13 000	
Gemensam inkomst	30 500	Boendekostnad 5 500

<u>Rune</u>		<u>Gun</u>	
Nettoinkomst	15 250	Nettoinkomst	15 250
Boendekostnad	-2 750	Boendekostnad	-2 750
Minimibelopp	-5 953	Minimibelopp	-5 953
Höjt minimibelopp (4*20)	-80	Avgiftsutrymme	6 547
Avgiftsutrymme	6 467		

Makars inkomster och utgifter läggs ihop och delas på två. Eftersom Rune har måltider på dagverksamhet får han ett förhöjt förbehållsbelopp. Avgiftsutrymmet är högre än maxtaxan och reduceras därför till maxtaxa. Rune får dock betala för turbundna resor och måltider på dagverksamhet.

Total kostnad 4 283 kr
Inom maxtaxa 2 660 kr
Utöver maxtaxa 780 kr
Rune betalar 3 440 kr